

Een Encyclopedie aan Lucifermerken

Al bijna 50 jaar verzamelt Hennie van Dun de voorzitter van de afdeling Oost-Brabant lucifermerken en het verveelt hem nog lang niet. Hij kan er nog steeds veel tijd mee doorbrengen met het uitzoeken, sorteren en afweken van luciferetiketten. Ook om er voor te zorgen dat hij veel tijd aan zijn verzameling kan besteden, verzamelt hij echt van alles op lucifergebied. Niet alleen de luciferetiketten, maar ook de boekjes en doosjes en zelfs reclame, krantenartikelen en luciferhouders. Hij vroeg me of hij zijn verzameling nog eens tentoon mocht stellen, omdat het altijd zo mooi is om alles nog een keer uitgestald te zien en zijn vrouw wil graag foto's maken van zijn verzameling om een klein boekje van te maken. Op 24 augustus 2008 houdt hij een tentoonstelling met zijn verzameling in Eerde op de verzamelbeurs.

Het begin

In eerste instantie verzamelde Hennie postzegels, maar dat vond hij al snel te duur worden met zijn zakgeld van toen. In die tijd waren er heel veel verzamelaars van lucifermerken in Noord-Holland. Hennie bezocht de beurzen van De Verzamelaar en ging zelf ook mee beurzen organiseren. De verzamelaars waren toen erg fanatiek met het verzamelen van lucifermerken, maar er heersde ook vooral een gevoel van kameraadschap. Met zijn allen gingen ze met de bus of met auto's naar andere beurzen overal in Nederland. Toen Hennie ongeveer 35 jaar geleden naar het zuiden van het land verhuisde ging hij direct fanatiek door met verzamelen. Ook de Belgische en Duitse beurzen en lucifer-

merken waren opeens dichtbij gekomen en vooral op de beurzen in Helmond kwamen veel lucifermerkverzamelaars samen. Hennie denkt nog altijd met weemoed terug aan die gezellige tijd.

Eigen uitgaves

Zoals gezegd verzamelt Hennie echt van alles op lucifermerkengebied. De meeste verzamelaars verzamelen alleen de etiketten die echt op luciferdozen geplakt hebben gezeten. In de tijd dat het heel erg in was om luciferetiketten te verzamelen, waren er ook allerlei verenigingen die een serie etiketten uitgaven, maar de meeste verzamelaars beschouwden dat als neppers. Hennie verzamelde die etiketten ook niet fanatiek, maar als hij ze tegenkwam, kon hij ze

toch ook niet weggooiden en ze werden netjes in zijn boeken gestoken. Zelf heeft hij er ook nog eens voor gezorgd dat er van de Carnavals Vereniging luciferetiketten werden uitgegeven. Het ontwerp was van een vriend. Hennie is er nog trots op.

VERZAMELAAR VAN DE MAAND AUGUSTUS 2008

De verzameling

Het grootste deel van de verzameling van Hennie bestaat uit luciferetiketten. Hij verzamelt ze vanuit de hele wereld. In zijn huis heeft hij een klein kamertje. Allebei de lange kanten van de kamer staan van voor tot achter helemaal vol met schappen die weer helemaal vol staan met ordners vol met lucifermerken. Zo heeft hij 27 ordners met lucifermerken uit de USA. Alle etiketten worden uitgesorteerd op land en daarna op alfabetische volgorde in de mappen geplakt met postzegelstrookjes. Zo zitten ze vast, maar ze kunnen toch weer gemakkelijk losgemaakt worden. Sinds ongeveer 1995 worden in Nederland geen luciferetiketten meer uitgegeven. In het buitenland nog maar heel weinig. De tekst wordt nu rechtstreeks op de doosjes gedrukt. Het grootste deel van de verzameling van Hennie zijn luciferetiketten. Hij denkt dat hij nu ongeveer 100.000 etiketten bij elkaar heeft verzameld in totaal zo'n 200.000 verschillende lucifermerken (dus ook de boekjes en doosjes erbij). Eigenlijk bepaalt niet de oudheid van een etiket de waarde, maar de productieaantallen. Alleen de aantallen zijn niet bekend, omdat de fabrieken geen informatie daarover geven.

Zijn pronkstuk

Het pronkstuk uit zijn verzameling vindt Hennie de doos die hierboven staat afgebeeld. Hennie heeft 2 verschillende van zulke dozen in zijn verzameling. De andere is nog zeldzamer als deze, maar deze is nog helemaal compleet en in de andere ontbreken enkele doosjes. Naast de lange lucifers en 2 grote dozen bevat deze doos een heleboel kleine doosjes met de wapens van provincies en bezitenswaardigheden.

De betovering

De dochters van Hennie hebben hem ook vaak gevraagd wat hij toch in deze verzameling ziet. Hij vertelde dan dat hij zijn eigen encyclopedie heeft samengesteld. Over allerlei onderwerpen zijn wel

lucifermerken uitgebracht. Als zijn dochters voor een opdracht of spreekbeurt op zoek waren naar plaatjes, kon hij ze altijd wel helpen. Hennie is ook zeer reislustig en ook dan komt zijn verzameling goed van pas. Na zijn reis naar Rusland werden de boeken met Russische lucifermerken opengeslagen en er werd gekeken wat hij nu allemaal gezien had en waar een luciferetiket van bestaat en dit was best veel.

Catalogus

Een echte catalogus van lucifermerken is nooit uitgegeven. Het is ook niet bekend wat voor luciferetiketten er allemaal zijn uitgegeven. Als luciferfabrieken zelf al bijhouden wat ze uitgeven, wat te betwijfelen valt, dan geven ze die informatie in ieder geval niet vrij. Een heleboel series zijn natuurlijk wel bekend en de meeste verzamelaars hebben die series ook wel compleet en zelfs nog enkele keren dubbel, maar zeker echte reclame-etiketten zijn vaak nog zeer gezocht en gewild, omdat daar niet van bekend is wat er van is uitgegeven en er zijn natuurlijk talloze variaties. Zijn vriend Tiny Raijmakers maakt ieder jaar een overzicht van nieuw uitgekomen/ontdekte luciferdoosjes.

Vonkvrij

Al vanaf het begin is Hennie lid van Vonkvrij en alle tijdschriften van die club heeft hij bewaard. Dit is ook een soort catalogus. Vonkvrij geeft 4 keer per jaar een tijdschrift uit waarin dan melding wordt gemaakt van nieuw ontdekte etiketten, maar ook wordt altijd een thema behandeld en wat verhalen over oude etiketten. Het tijdschrift is van de Studie- en documentatiegroep luciferetiketten en gedocumenteerd wordt er nog steeds. Bij jubilea wordt er ook vaak een catalogus over een speciaal thema uitgegeven, zoals op het volgende plaatje de catalogus met als thema het "Koninklijk Huis". In deze catalogus staan heel zeldzame luciferetiketten waarvan Hennie er ook nog maar zo'n 40 in zijn bezit

heeft. Vonkvrij heeft nu nog ongeveer 300 leden in Nederland en België.

Ruilbeurzen

Hennie is iedere verzamelbeurs aanwezig om samen met zijn maatjes wat te buurten over lucifermerken, of andere zaken. Altijd staan er wel een paar dozen of mappen tussen hen in om uit te zoeken. Het gaat er heel gemoedelijk aan toe, wat je nog iets voor je verzameling vindt, neem je mee en een andere keer breng je dan wel weer wat mee voor de anderen, om te kijken of ze het nog zoeken. Echte jonge verzamelaars komen er eigenlijk niet meer bij, waarschijnlijk ook doordat er niet meer echt etiketten worden uitgegeven zoals vroeger. Wat ze de laatste tijd wel steeds vaker zien is dat verzamelaars die vroeger luciferetiketten hebben verzameld, nu jaren later hun verzameling weer oppakken en die maken ze dan weer blij met hun dubbelen.

Op de eerste zondag van september (07-09-2008) organiseert Hennie ook ieder jaar de speciale beurs van de afdeling Oost-Brabant. Op de gewone beurzen zijn het steeds zo'n 10 verzamelaars die bij elkaar komen, maar op de speciale beurs komen zelfs verzamelaars uit het buitenland. Naast lucifermerken is deze beurs ook bedoeld voor verzamelaars van ansichtkaarten, suikerzakjes en winkelwagengmuntjes.

De verzamelbeurs

Hennie van Dun houdt op 24 augustus 2008 tijdens de verzamelbeurs in Eerde een tentoonstelling met zijn verzameling, zie de agenda. Komt u ook eens een kijkje nemen en breng uw ruilmateriaal mee. Tijdens de beurs kan overigens van alles geruild en verzameld worden.

*door Hannie van Duynhoven
secre. van de afdeling Oost-Brabant
verzamelbeurseerde@hotmail.com*